

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 91 A

Rok XIV

WARSZAWA

PONIEDZIAŁEK

27 marca

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

JESTESMY SPOKOJNI, BO WIEMY, ŻE NASZE ZWYCIEŻSTWA NIE SĄ TYLKO PRZESZŁOŚCIĄ. WIEMY DOBRZE, ŻE NASZE BAGNETY I W PRZYSZŁOŚCI BĘDĄ NARZĘDZIEM NASZYCH ZWYCIĘSTW. C Z E K A M Y N A N I E.

(Z artykułu p. t. „Jesteśmy gotowi” — „ABC” Nr. 89).

Tunis, Dżibutti, Suez Czego żądają Włochy od Francji? Wielka mowa Mussoliniego w Rzymie

RZYM, 26. 3. Mussolini wygłosił dziś przemówienie do członków dawnych oddziałów bojowych organizacji faszystowskiej, którzy w liczbie kilkudziesięciu tysięcy przybyli do Rzymu. Po wstępie poświęconym wspomnieniu rewolucji faszystowskiej w r. 1919, Mussolini mówił:

GOTOWI CHWYCIĆ ZA BRONĘ

Uczestnicy dawnych, bojowych oddziałów faszystowskich nie zapomnieli o tych ciężkich latach i nie mogą zapomnieć. Bojownicy faszystów gotowi są w każdej chwili chwycić za broń. Faszysty mówią tym wszystkim, którzy są spóźnieni, że rewolucja faszystowska zaledwie się rozpoczęła, jeżeli chodzi o zagadnienia społeczne i obywatelskie.

Bilans dwudziestolecia faszystów jest olbrzymi. To co zrobiliśmy ma przetrwać i przetrwać wieki.

PSYCHOZA WOJENNA

Zgromadzenie nasze odbywa się w poważnej chwili życia Europy. Nie poddamy się i nie poddamy psychozie wojennej, na którą składają się histeria i strach. Kurs naszej żeglugi jest wytknięty, a zasady nasze są jasne.

WIECZNY POKÓJ — KATASTROFA

Jakkolwiek zawodowi pacyfściści są osobnikami szczególnie godnymi pożałowania, chociaż basło pokoju jest trochę zużyte i ma dzwiek fałszywej monety, I CHOCIAŻ JEST OGÓLNE RZECZA ZNANA, IŻ UWAGAŁIBYŚMY WIECZNY POKÓJ ZA KATASTROFĄ CYWILIZACJI LUDZIEJ — to jednak sądzimy, że potrzebny jest długi okres pokoju, aby zabezpieczyć rozwój cywilizacji świata. Jakkolwiek niedawno czyniono nam pewne awanse, nie poważymy żadnej inicjatywy dopóki nasze uświęcone prawa nie zostaną uznane.

OKRES TAŃCZENIA WALCA

Okres, który da się porównać z tańceniem walca (jeżeli kiedykolwiek istniał), jest ostatecznie zakończony. Samo przypomnienie tego okresu obraża nas, próby obalenia i rozbicia osi Rzym — Berlin są dziecinne. Oś Rzym — Berlin nie określa jedynie stosunku dwóch państw, lecz jest spotkaniem dwóch rewolucji, które uznają wyraźnie swą sprzecznosc z wszystkimi ludnymi koncepcjami cywilizacji współczesnej.

KONIEC LIGI NARODÓW

Oświadczam wam, że gdy „Wielkie demokracje” gorzko oplakują przedczasy i mało zaszczytny koniec tego, co było ich najdroższym tworem — fakt ten jest już sam przez się dostatecznym powodem, byśmy się nie przyłączali do ich mniej lub więcej szlachetnego płaczu. Oto jest siła osi i warunek jej trwałości.

WYPADKI W EUROPIE ŚRODK.

Ale ponieważ w każdym działaniu tkwi zawsze czynnik powierzchownych uczuć, które niekiedy odsuwają na bok rozsądek, oświadczam wam, jaknajbardziej, że to, co się stało w Europie Środkowej, stać się musiało. Pragnę dodać, że o ile zagadnienie to rozpatruje się w płaszczyźnie moralnej, nikt, dosłownie nikt, nie ma prawa pierwszy rzucić kamieniem.

Czas odnowić prenumeratę za miesiąc KWIECIEŃ

Chmurno

Przewidywany przebieg pogody w dniu 27 bm.:
Chmurno z rozpogodzeniami przy umiarkowanym wietrze wschodnim. Z rana mglisto i miejscami drobne opady. Temperatura bez większych zmian.

Historia starożytna i nowożytna dostarcza nam pod tym względem aż nadto licznych dowodów.
JEST RZECZĄ OCZYWISTĄ, ŻE JEŻELI NARÓD, KTÓRY ROZPOCZĄŁ WIELKĄ LICZBĄ LUDZI I OLBRYMI ZASOBAMI BRONI, NIE JEST ZDOLNY DO JAKIEGOKOLWIEK CZYNU — ŚWIADCZY TO, ŻE NARÓD TEN ZASŁUŻYŁ NA LOS, KTÓRY GO SPOTKAŁ.

Oświadczam, że gdyby miało dojść do skutku projektowane utworzenie ligi przeciwko ustrojom autorytarym — wówczas ustroje te przetrwałyby i przeszłyby od obrony do natarcia we wszystkich punktach kuli ziemskiej.

ZBURZONA BARYKADA

W PRZEMÓWIENIU, KTÓRE WYGŁOSIŁEM W GENUI, WSPOMNIAŁEM O BARYKADZIE, DZIELĄCEJ WŁOCHY OD FRANCJĘ, BARYKADĘ, KTÓRĄ MOŻNĄ UWAGAĆ OBECNIE ZA ZBURZONĄ. W ciągu najbliższych godzin, wspaniała piechota hiszpańska narodowej zada ostatek cioci, i ten Madryt, który — zdaniem lewicy — miał być grobem faszystów, stanie się grobem komunizmu.

TUNIS, DŻIBUTTI, SUEZ

Nie prosimy świata o wydawanie sądu, lecz pragniemy, by cały świat wiedział, co następuje:
NOTA WŁOSKA Z DNIA 17-GO WRZEŚNIA 1938 R. WYŁUSZCZY-

LA PROBLEMY. ISTNIEJĄCE MIĘDZY WŁOCHAMI A FRANCJĄ, PRZECZYNYM ZAGADNIENIA KOLONIALNE ZOSTAŁY JASNO POSTAWIONE. ZAGADNIENIA TE DAJĄ SIĘ UJAŚ KRÓTKO: TUNIS, DŻIBUTTI, KANAŁ SUEZKI.

Rząd francuski ma całkowitą swobodę uchylecia się nawet od dyskusji nad tymi zagadnieniami — tak, jak zresztą czynił to dotychczas przez swoje „nigdy” — zbyt często powtarzane i być może zbyt kategoryczne. WÓWCZAS JEDNAK RZĄD FRANCUSKI NIE BĘDZIE MOĞ SIĘ USKARŻAĆ, ŻE PRZEDZIAŁ, DZIELĄCY OBECNIE FRANCJĘ I WŁOCHY, TAK SIĘ POGŁĘBIŁ, IŻ WYRÓWNIANIE GO STANIE SIĘ ZADANIEM BARDZO CIĘŻKIM, JEŻELI NIE NIEWYKONALNYM.

SILA DECYDUJE

Jakkolwiek będzie dalszy rozwój wydarzeń, chcemy, aby nie mówiono już więcej o braterstwie, więzach siostrzanych, kuzynostwie lub nieprawych związkach rodzinnych. STOSUNKI MIĘDZY PAŃSTWAMI SĄ SIĘ STOSUNKAMI OPARTYMI NA SILE, KTÓRA JEST CZYNNIKIEM OKREŚLAJĄCYM ICH POLITYKĘ. MORZE ŚRODZIEMNE, POD WZGLĘDEM GEOGRAFICZNYM, HISTORYCZNYM, POLITYCZNYM I WOJSKOWYM STANOWI DLA WŁOCH OBSZAR ŻYCIOWY. GDY mówimy Morze Śródziemne, włączamy do niego, oczywiście, także tę rolę, która się nazywa Adriatykiem i w której interesy włoskie są przeważające, ale nie wyłącznie z uwagi na Słowian, i właśnie dlatego od dwóch lat panuje tam pokój.

ZBROIĆ SIĘ ZA WSZELKĄ CENĘ

I WRESZCIE PUNKT OSTATNI, LECZ PODSTAWOWY I PRZESĄDZAJĄCY WSZYSTKO INNE: TRZEBA SIĘ ZBROIĆ. HASŁO BRZMI: ZWIEKSZAJMY LICZBĘ DZIAŁ, OKRĘTÓW I SAMOLOTÓW, ZWIEKSZAJMY ZA WSZELKĄ CENĘ — NAWET GDYBYŚMY TO, CO SIĘ NAZYWA ŻYCIEM CYWILNYM, MIELI ZAMIENIC NA TABULĘ RASĄ. Tylko ten, kto jest silny, jest kochany przez przyjaciół i wzbudza obawę u wrogów. Z KART HISTORII NA FALI WIEKÓW I POKOLEŃ ROZLEGA SIĘ GŁOS: BIADA BEZBRONNYM.

W końcowych słowach Mussolini złożył wyrazy uznania faszystowskiemu organizmowi wojskowemu za ich odwagę i ofiarność i zakończył: W SŁOWACH: WIERZĄC, SŁUCHAJĄC, WALCZĄC — TKWIŁA, TKWI I BĘDZIE TKWIŁA TAJEMNICA KAŻDEGO ZWYCIĘSTWA.

KŁAJPEDA W SWASTYKACH

Główna ulica Kłajpedy udekorowana na przyjazd Hitlera

Witos powraca do Polski aby oddać się do dyspozycji władz

PRAGA, 26. 3. W ciągu ostatnich dni zgłosił się do konsulatu generalnego R. P. w Pradze Wincenty Witos, wyrażając

chęć powrotu do kraju i oddania się do dyspozycji władz polskich. Obecnie czeka on na wydanie paszportu.

Dr. Kiernik i Bagiński, którzy się zgłosili przed kilku dniami w konsulacie polskim i wyrazili chęć powrotu do kraju, otrzymali już paszporty.
Wedle dotychczasowych danych dr. Kiernik wróci w niedzielę do Polski. Wincenty Witos wyjedzie do kraju po wydaniu mu paszportu przez konsulat.

PRAGA, 26. 3. Wincenty Witos, który zgłosił wobec tutejszych władz polskich gotowość wyjazdu do kraju, czeka na decyzję War-

szawy. W sobotę zjawił się Witos ponownie w konsulacie generalnym R. P. w Pradze. Wygląda dobrze i zdrowo.

Kanc. Hitler w Monachium

MONACHIUM, 26. 3. Kanclerz Hitler przybył dziś o godz. 11-ej specjalnym pociągkiem do Monachium, witany na dworcu przez namiestnika Rzeszy Bawarii v. Eppa, oraz przedstawicieli partii, władz państwowych i armii.

Niemcy fortyfikują Kłajpedę

RYGA, 26. 3. Prasa donosi z Kłajpedy szczegóły dotyczące projektu ufortyfikowania Kłajpedy przez Niemców. Roboty nad umocnieniem mają się rozpocząć w najbliższym już czasie.

Nocna strzelanina między włamywaczami i policją

KATOWICE, 26. 3. Minionej nocy patrol policyjny zauważył włamywaczy, grasujących w składzie Konsumu Śląskiego w Bogucicach. Złodzieje zaalarmowani przez swoje czaty, rzucili się do ucieczki przez płoty i pola. Ścigający ich policjanci strzelili z nimi 8 razy. Na strzały te odpowiedzieli włamywacze również strzałami i zdążyli zniknąć w

mrokach nocy. Czy któryś ze zbłądów został ranny, chwilowo nie ustalono.

Wszyscy studenci z L. A. wyruszą na Kresy Wschodnie

Wczoraj o godz. 12-ej w teatrze Polskim naczelną komenda Legii

Akademickich i Oficerska Służba Społeczna Akademicka zorganizowały poranek poświęcony „obozom pracy społecznej L. A.”.

Po zagajeniu przez naczelnego komendanta L. A. płk. dypl. Tomaszewskiego, zabrał głos pchor. rez. Sobolewski, który zobrał prace młodzieży akademickiej w obozach na ziemiach wschodnich. Na obozach tych zorganizowanych na sposób wojskowy młodzież akademicka miała możliwość wypróbować w terenie praktyczną swą wiedzę lekarską, prawniczą, rolniczą i humanistyczną. Również i w roku bieżącym wszyscy studenci zorganizowani w legiach akademickich pójdą pracować społecznie na ziemi wschodniej.

W zakończeniu poranka młodzież w szeregu obrazów scenicznych pokazała jak wygląda dzień w obozie Legii Akademickiej.

A B C ŻADAC

W kioskach Ruchu
U sprzedawców ulicznych
W urzędach pocztowych

Chwila osobliwa

Spółczesność polska zdaje się w tych trudnych czasach całkowicie swój egzamin. Patrzy ono z całym spokojem na rozwijające się wypadki historyczne. Jest przygotowane do zwycięskiego przebiega najcięższych prób, jakie przed narodem stanąć mogą.

Wtedy, gdy niemal naturalnie odczuwamy przechodzące obok nas wypadki historyczne, wtedy zupełnie inne treści nabiera wyszarżała, całkowicie wypłowiała, tyle razy nadużywane słowo: zjednoczenie. Odczuwamy, że pomimo wszystko ma ono swą głęboką treść.

Musimy się tylko porozumieć, o jakie zjednoczenie

nam chodzi. Nie myślimy w tej chwili o zjednoczeniu, które ma miejsce wtedy, gdy setki tysięcy Polaków będą maszerować ku granicom państwa. Takie zjednoczenie było, jest i będzie zawsze, gdy państwo staje wobec najcięższej próby. Tak jak była, jest i będzie w narodzie polskim karność wobec zarządzeń władz wojskowych.

Jesteśmy jednak przekonani, że burza, która huczy wokół nas, rozjeździe się tym razem. Oczywiście na niebie politycznym nie zapanuje pogoda i nie nastąpią ostateczne wypogodzenia. Przeciwnie, burzliwa lipcowa pogoda trwać będzie długo. Słupek rtęci w barometrze jest dziś niezwykle

skurczony i zapowiada burzę. Jeśli ten okres przedburzy będzie rzeczywiste długotrwałe, to trzeba nam również innego rodzaju zjednoczenia. Trzeba nam zjednoczenia politycznego. Okres przedburzą musi być wyszyskany dla jak najintensywniejszej pracy. Odcięcie przygotowań materialnych winien być wyrównany z odcinkiem przygotowań moralnych, a na to nie wystarczy sama karność, nie wystarczy samo zaufanie do siły militarnej państwa. Na to potrzebna będzie atmosfera codziennego entuzjazmu, wyrastająca z poczucia wielkiej przemiany, jaka dokonuje się w narodzie polskim. Na to konieczne jest zjednoczenie polityczne.

Zjednoczenie polityczne nie może nastąpić na podstawie nieokreślonych haseł, lecz na twardym fundamencie konkretnego, wyraźnie sformułowanego programu na dzień dzisiejszy. Program ten przed wszystkim powinien zawierać jasną, wyraźną linię w polityce zagranicznej, uznaną przez całe społeczeństwo.

Atmosfera chwili dzisiejszej pozwala wierzyć, że takie zjednoczenie może niebawem nastąpić. Osobliwa atmosfera, jaka powstała w narodzie w chwili osobliwej, nie może być zmarnowana, wtedy gdy wrócimy do zajęć życia codziennego.

J. K.